

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

Cap. XXXIII. Planius tertius humilitatis gradus declaratur, & inde oriri vt vere humilis se omnibus minorem existimet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40093

S. Laurentius
Iustinianus.

ria huius virtutis quisque intelligit, sed eius subtilia, eminentia & alta solum illi, qui in eadem alios excedunt & eminent. Idque est, quod ait Sanctus Laurentius Iustinianus, nemini perspectum esse quid sit humilitas, nisi illi, cui à Deo datum humilem esse.

Hincq; accidebat, Sanctos, qui pfundissima erant humilitate præditi, talia de se dicere & sentire, quæ illi, qui eo perfectionis non peruenierunt, non possunt capere, & videntur ipsis exaggerationes & amplificationes; vt, quod erant omnium peccatorum, qui in mundo erant, maximi; & alia similia. Et si nos hæc dicere nec sentire, nec intelligere possumus, id ideo accidit, quod ad tantam, vt ipsi, humilitatem non peruenimus, ideoque subtilia & alta huius facultatis non capimus. Labora humilis esse, & in scientia humilitatis progredi & proficere, & tunc intelliges, qua ratione huiusmodi vere dici possunt.

CAPVT XXXIII.

Planius tertius humilitatis gradus declaratur, & inde oriri vt vere humilis se omnibus minorem existimet.

VT clarius tertius hic humiliatis gradus intelligatur, vtque in eo altius fundemur, opera pretium fuerit paulo altius & ab origine rem ipsam repetere. vt supra dictum est, totum nostrum naturale esse, & omnes naturales operationes, quas habemus, à Deo sunt, nos enim nihil eramus, tuncque vires non erat nobis ad mouendum, nec videndum, nec audiendum, nec gustandum, nec intelligendum nec volendum. Posteaquam vero Deus naturale esse dedit, dedit & naturales hæc potentias & vires; ideoque ei tam esse, quam has operationes

à Deo dona
naturalia &
gratia sunt.

naturales adscribere debemus. Idem etiam & potiori iure dicendum de supernaturali essentia & operibus gratiæ, idque tanto plus quo hæc maiora & excellentiora sunt. Supernaturalem essentiam non à nobis sed à Deo habemus, estque gratiæ essentia, ideo sic dicta, quod naturali essentia gratis addita sit: *Eramus natura filii iræ*, nam in peccatis nati & Dei inimici eramus, qui nos ex his tenebris eripuit, *In admirabile lumen suum*, vt dicit Sanctus Apostolus Petrus. Ex inimicis amicos, ex seruis filios nos Deus fecit, & qui antea nihil poteramus & nullius eramus valoris, gratos oculis suis effecit. Huiusque causa non præterita nostra fuerunt merita, nec officiorum ipsi post exhibendorum intuitus, sed solummodo ipsius bonitas & misericordia, & merita Iesu Christi vnici mediatoris nostri, vt Sanctus Paulus ait: *Iustificati gratia per gratiam ipsius, per redemptionem, qua est in Christo Iesu.*

Vt ergo ex nihilo in quo eramus, exire nobis non licebat, ad naturale esse, quod iam habemus nec vitæ opera operari, nec videre, nec audire, nec sentire; sed totum hoc Dei gratuitum donum fuit, sicque ei totum adscribendum est, & quod huius ne minimum quidem gloriæ nobis attribuere possumus; sic etiam ex peccati tenebris exire non dabatur, in quibus concepti & nati eramus, nisi Deus inimita suo bonitate & misericordia nos eripuisset, nec vitæ opera facere, nisi gratiam ipse ad hoc suppedirasset. Non enim à nobis opera valorem & meritum habent, sed à Dei gratia: vt moneta valorem non ex se sed ex superscriptione quam habet, obtinet. Ideoque nullam nobis gloriam sed omnem Deo adscribere debemus, cuius est non tam id quod naturale, quam quod supernaturale esse habentes semper in ore & corde illud Sancti Pauli dictum: *Gratia Dei sumus id quod sum.*

Præterea, vt diximus, non solum Deus nos ex nihilo extraxit, & esse dedit, quod habet.

habemus, sed & postquam creati sumus, & esse recepimus, per nos subsistere non possemus, nisi Deus potenti sua manu nos sustentaret & conseruaret, sed statim in profundam nihili abyssum relaberemur, ex qua ante nos extraxerat: sic etiam quod ad supernaturale esse attinet, non solum Deus nobis gratiam fecit, ut nos ex peccati tenebris, in quibus eramus, erueret, & ad admirabilem gratiae suae lucem perduceret, sed semper nos in ea conseruat & sustentat sua manu, ne iterum labamur, sic ut si Deus vel tantillum manum suam & custodiam à nobis retraheret & leuaret, & diabolo permetteret, ut nos tentaret, dum vellet, ad praeterita & multo peiora peccata rediremus. *Quonia à dextris est mihi, ne commouear,* dicebat Propheta Dauid. A latere meo est, me sustentans, ne deiciar. Tibi ascribendum Domine, quod à peccato surrexerimus, & quod ad idem non redierimus & relapsi fuerimus. Accidit, eo quod mihi manum porrexeris, & si iam erectus sto, est quod me sustentans ut non relabar. Ut ergo diximus, id sufficere, ut nos ipsos nihili faciamus, quod ex nobis id sumus, eramus & essemus, nisi Deus semper nos conseruaret; eodem modo & hoc sufficit, ut nos semper peccatores & malos reputemus; quantum enim ad nos attinet; tales sumus, tales fuimus & tales essemus, nisi Deus nobis semper manum porrigeret.

Ideoque ait B. Albertus Magnus, quod quicumque humilitatem assequi contendit, ei in corde serendam humilitatis radicem, hoc est, ut intelligat propriam fragilitatem & miseriam, & inquirat & bene ponderet non solum quam vilis & miseriam est; sed etiam quam vilis & miser esse hodie posset & esset, nisi Deus potente sua manu illum à peccatis retraheret, & occasiones auerteret, & in tentationibus illi auxilio esset. In quot & quanta peccata lapsus essem, nisi tu Domine infinita tuae misericordia me eripuisses? **Quantas & quot peccandi**

occasiones auertisti, quae sufficiebant ut me praecipitarent, quandoquidem Dauid praecipitarunt, nisi tu illas retraxisses, quod fragilitas mea tibi nota esset? Quoties diabolo manus ligasti, ut me non tentaret, dum vellet, & si me tentaret, ne me superaret? Quoties vere cum Propheta dicere potui: *Nisi quia Dominus adiuuit me, paulo minus habitasset in inferno anima mea?* Quoties impugnatu sum, & impulsus ut caderem, & tu Domine me tenuisti, & dulcem & potentem manum tuam supposuisti, ne me laderet. *Si dicebam, motus est pes meus, misericordia tua Domine adiuuabat me.* Quoties nos ipsos perdidissemus, nisi Deus infinita sua bonitate & misericordia sua nos custodisset? Sic ergo nobis de nobis ipsis aestimandum est; hoc enim est, quod sumus, hoc fuimus, & iam essemus, si Deus manum suam subtraheret à nobis.

Hinc erat, quod Sancti se confunderent, tam contemnerent & humiliarent, ut ipsis non sufficeret, quod se parui facerent, & haberent malos & peccatores, sed se omnium minimos, vilissimos & maximos mundi peccatores ducerent. Vnus Sanctus Franciscus nobis exemplo erit, quem Deus sic exaltauerat & ad perfectionis culmen perduxerat, ut vnus eius socius in oratione viderit inter Seraphim sedem multo auro & lapidibus preciosis ornatam, ipsi destinatum. Qui post S. Franciscum interrogans, quid de se ipso sentiret? respondit se non credere maiorem in mundo esse peccatorem. Idem de se sentiebat & dicebat S. Apostolus Paulus: *Christus Iesus venit in hunc mundum peccatores saluos facere, quorum primus ego sum.* Ideoque monet nos, ut studeamus ad hanc humilitatem peruenire, & nos ipsos infimos & omnium minimos ducere, & alios superiores habere. Dicit S. Augustinus: *Non fallit nos Apostolus, nec adulatione vii inbet, cum ad sancti virginit. c. 46. & Philippenfes 2. dicit, in humilitate superior-*

Psal 93. 17.

1. p. li. c. 68.
Chronic. 5.
Francisci.S. Francisci
humilitas.

1. ad Tim. 1.

August. l.

83. quast. 9.

71. c. 1.

ad Phil. 2. 3.

47. tom. 6.

725

ad Rom. 12.
16.

res sibi inuicem arbitrantes. Et ad Rom. 12. honore inuicem praueniētes. Sancti nec mendacio nec ficta humilitate dicebant se omnium peccatorum maximos, sed vero, sic enim in animo de se sentiebant. Ideoque iubent nos ita sentire, non ficte nec dissimulate.

Bern. serm.
37. super
Canticā.
Luc. 14. 10.

Ad hanc rem D. Bernardus exacte ponderat illud Seruatoris dictum: *Cum inuitatus fueris ad nuptias, recumbe in nouissimo loco.* Non dixit, recumbe in medio loco, vel sederes inter postremos, vel in penultimo loco, sed vult te recumbere vltimo loco. *Vt solus videlicet omnium nouissimus sedeas, teque nemini non dico praponas, sed nec comparare prapumas.* Non vult te aliis prapferas solum, sed nec quidem compares aut alicui æqualem facias, sed vult vltimo loco maneat, nec æqualem in abiectione habeas, te omnium miserimum & maximum peccatorem ducas. Dicit S. Bernardus: Nullo te periculo exponis licet multum te humiliēs, & infra omnium pedes deijcias: sed si te vel vni praponas magnum tibi damnū accerere poteris. Et adfert vulgarem quandam similitudinem. Si transeas demissam portam, non tibi nocet, si multum te inclines; sin si vel tantillo minus te inclinaueris, quam porta ipsa exigit, potes tibi multum incommodare, & caput offendere. Sic & in anima si quis se valde deijciat & humiliet, non sibi nocet; sed periculosum est, si quis omittat vel paululum humiliare, vel aliis se vult antepone, vel æqualem esse. Qui scis (dicit Sanctus) si ille solus, quem te peiorem credis (dum putes te iam bene viuere) & omnium malorum pessimum, & omnium peccatorum maximum, melior illis & te potest esse, & talis forsitan ante Deum est? quis scit an Deus (vt Iacob) manus mutabit, & fortes vertentur, & tu sis futurus reprobus & alter electus? *Quis scit* (inquit) *in se & illu mutatione dextera Excelsi in se quidem futurus sit, in Deo vero iam sit?*

Gen. 48. 14.

Et te & illu mutatione dextera Excelsi in se quidem futurus sit, in Deo vero iam sit?

Qui scis, quid Deus in corde eius ab eterno die operatus sit, & quidem in momento? *Facile est enim in oculis Dei subito honestari pauperem.* Potuit in momento Deus ex publicano & Ecclesie persecutore facere Apostolos, vt fecit in SS. Matthæo & Paulo. *Potens est Deus de lapidibus istis suscitare filios Abrabæ.* Et induratis & adamante durioribus peccatoribus potest Deus filios Dei facere. Quam fallebatur Phariseus, qui Magdalenam peccatricem iudicabat, & quam recte illum Christus Seruator noster arguit, & ostendit eam illo meliorem esse, quam ipsa publicam peccatricem credebat: Hinc est quod SS. Benedictus, Thomas & alii ponunt hunc vnum ex duodecim humilitatis gradibus. *Crede & pronunciare se omnibus viliozem.* Nec sufficit ore dicere, sed & opus idem in animo sentire. Nihil te puta profecisse, nisi te omnium pessimum credideris: dicit Sanctus quidam.

CAPVT XXXIV.

Bonos & sanctos vere se posse habere omnibus viliores, & dicere se omnium mundi peccatorum esse maximos.

NON curiositati adscribetur sed vile nensebitur, si exponamus, Sanctos & bonos vere se posse omnium minimos habere, & posse dicere se omnium peccatorum esse maximos, eo quod dixerimus nobis eo vsque perueniendum esse. Huic questioni aliqui Sancti respondere nolunt, sed contenti sunt ita se in corde sentire. Refert S. Dorotheus, cum Abbas Sosimus quodam tempore de humilitate loqueretur, & de se diceret, quendam Sophistam vel Philosophum adfuisse, qui quæreret, quomodo se tantum peccatorem duceret, cum sciret se Dei mandata